KARABAŞ TECVÎDİ

بَابُ حُرُوفِ مَدْ

1-3/ MAHREÇLER

مخارج حروف

KUR'ÂN-I KERÎM HARFLERİNİN MAHREÇLERİ (ÇIKIŞ YERLERİ)

أ	Hemze:	Boğazın sonunda göğse bitişik olan yerden çıkar. Açık kuvvetlici söylenir, ince okunur.
ب	Be:	İki dudağı birbirine vurarak kuvvetlice söylenip çıkarılır.Okunuşu ince, açık ve serttir.
ت	Te:	Dilin ucunu yukarı dişlerin ortasına vurmak sûretiyle çıkarılıp söylenir. İnce ve kuvvetli basılarak okunur.
ث	Se :	Dilin ucunu üst dişlerden biraz dışarı çıkarmakla söylenir.. İnce, peltek ve yumuşak okunur.
ج	Cim.:	Dilin ortasını üst damağa vurmakla söylenip çıkartılır. Okunuşu ince, açık ve serttir.
ح	Ha :	Boğazın ortasından,boğaz hafif sıkılarak çıkarılır.İnce ve yumuşak okunur.
خ	Hı :	Boğazın evvelinden, boğaz hırıldatarak çıkarılır. Kalın ve yumuşak söylenerek okunur.
د	Dal :	Dilin ucu, üstteki ön dişlerin ortasına vurularak çıkarılır. Söylenişi sert, açık ve ince okunur.
ذ	Zâl :	Dilin ucunu, üst dişlerin başlarından biraz dışarı çıkarmak sûretiyle çıkarılır. Açık ince ve peltek okunur
ر	Ra :	Dilin ucunun biraz arkasını üst ön dişlerin dibine vurarak çıkarılır.Kaidesine göre bâzen ince, bazen kalın okunur.

ز	Ze :	Dil ucu ön dişlerin uçlarına değerek çıkarılır. Açık, ince ve yumuşak okunur.
س	Sîn :	Dil ucu iki alt ön dişlerin ortasından başlarına yakın yere vurmak sûretiyle çıkarılır; ince ve yumuşak okunur.
ش	Şın :	Dil ortasını damağa dayamak sûretiyle çıkarılır. İnce ve yumuşak söylemekle okunur.
ص	Sat :	Dilin ucuyla ön dişlerin yarısından çıkarılır. Kalın ve yumuşak telâffuz edilip okunur.
ض	Dat :	Dilin yan tarafını sağ veya soldaki üst yan dişlere vurarak telâffuz edilir. (okunur, söylenir).
ط	Tı :	Dil ucu üst ön dişlerin etlerine yakın olan yere vurulmak sûretiyle çıkarılır. Kalın, kuvvetlice ve açık okunur.
ظ	Zı :	Dil, ucu üst ön dişlerin başlarından biraz dışarı çıkmak sûretiyle çıkarılır. Açık, yumuşak ve kalın okunur.
ع	Ayın :	Boğazın ortasından, boğaz hafif sıkılarak çıkarılır. İnce ve açık okunur.
غ	Gayin :	Boğaz evvelinden çıkarılır. Kalın, açık ve yumuşak okunur.
ف	Fe :	Ön dişlerin ucu ile alt dudağın içinden çıkarılır. İnce ve yumuşak okunup, telâffuz edilir.
ق	Kaf :	Dil kökünün damağa vurmasıyla çıkarılır. Kalın ve sert okunur.
ك	Kef :	Kafın çıktığı yerin az daha aşağısından çıkarılır. İnce ve kuvvetlice telâffuz edilip okunur.
ل	Lâm :	Dad'ın çıkış yerinden itibaren dilin uç tarafını damağa vurarak çıkarılır. İnce ve açık okunur.
م	Mim :	Dudak içleri birbirini hafifce vurularak çıkarılır. İnce okunur.
ن	Nûn :	Dilin ucu ile üst dişlerin dibine yakın olan damaktan çıkarılır.Söylenişi incedir.
و	Vav :	Dudakların öne doğru toparlanmasıyla çıkarılır. Yumuşak ve ince okunur.
هـ	He :	Boğazın sonunda göğse bitişik olan karın boşluğundan çıkarılır. İnce ve yumuşakca söylenip okunur.
لا	Lâm-elif:	Lâm ile elif birleşmesinden meydana gelmiştir.

ى	Ye :	Dilin ortasını üst damağa vurarak çıkarılır. İnce, yumuşak telâffuz edilir.

4/ MED HARFLERİ

Soru : Harf-i med, ne demektir?

Cevap : Harf-i med, uzatma harfi demektir.

Soru : Med, ne demektir?

Cevap : Med, uzatmak demektir. Tecvid lisanında ise, harf-i med ile sesin uzatılmasına (çekilmesine) Med denir.

Soru : Harf-i med, kaç tanedir?

Cevap : Harf-i med, üçdür: vav, yâ, elif dir.

ا Elif, ي Yâ, و Vav

Soru : Vav, ne zaman harf-i medd olur.

Cevap : Vav sakin (harekesiz) olsa, mâkabli (vavdan evvelki harf) mazmûm (örteli) olsa, o zaman vav, harf-i med olur (uzatma vazifesi görür).

Misal : يَزُورُ يَصُومُ يَقُولُ زُو صُو قُو

Soru : Yâ ne zaman harf-i med olur?

Cevap : Yâ sâkin (harekesiz) olsa, mâkabli (yâ'dan evvelki harf) meksûr (esreli) olsa, o zaman yâ harf-i med olur (uzatma vazifesi görür).

Misal : قِيلَ كِيدَ نِيلَ زِيدَ قِي كِي نِي زِي

Soru : Elif ne zaman haf-i med olur.

Cevap : Elif sakin olsa, mâkabli meftuh (üstünlü) olsa, o zaman Elif harf-i med olur

Misal : بَادَرَ قَالَ كَانَ تَابَ بَا قَا كَا تَا

Soru : Harf-i meddin üçünü birden bir kelimede misal verebilir misiniz?

Cevap : Veririm. Bu üç harf "ûtînâ" (اُوتِينَا) kelimesinde toplanmıştır.

4/ SEBEB-İ MED

Soru : Sebeb-i med kaç tanedir?

Cevap : Sebeb-i med iki tanedir:

1. Hemze,
2. Sükûndur.

Soru : Sebeb-i med, ne demektir?

Cevap : Elif, vav ve yânın harf-ı med olmalarına sebep olan (âmil) demektir.

Soru : Hemze ne demektir?

Cevap : Harekesi olan elif demektir. İki şekilde yazılır.

Misal : ءَ ءِ ءُ اَ اِ اُ

Soru : Sükûn, ne demektir?

Cevap : Sükûn, harekesi olmayan harf demektir. (Yani cezim ve şeddeli harf demektir).

Misal: نْ بْ فّ تّ

Burada harfler sakin (sukûnlu) dir. Çünkü hiç birinde hareke yoktur.

Soru : Hareke, neye denir?
Cevap : Hareke üstün, esre ve ötre'ye denir.

بَابُ مَدِّ طَبِيعِي

4/ BÂBU MEDD-İ TABİÎ

Soru : Medd-i tabiî ne demektir?
Cevap : Tabiî olarak uzatmak demektir.

Soru : Medd-i tabiî ne zaman olur?
Cevap : Bir kelimede harf-i med (vav, yâ, elif) den biri bulunup da harf-i medden sonra sebeb-i med denilen hemze veya sükûn dan biri bulunmadığı zaman medd-i tabiî olur.

Soru : Medd-i tabiîye misal (örnek) gösterebilir misin?
Cevap : Gösteririm.

Misal : تَوَّاباً اَبَداً طَهَ يَقُولُ يَكُونُ يُرِيدُ

Soru : Medd-i tabiî, ne kadar uzatılır?
Cevap : Bir elif miktarı (yani bir parmak kaldıracak kadar) uzatılır demektir.

Soru : Medd-i tabiînin başka adı varmıdır?
Cevap : Vardır: Medd-i tabii'ye, ayrıca Medd-i aslî ve Medd-i zâtî de denir.

Soru : Sebeb-i medde dayanan diğer medlerin başka isimleri var mıdır?

Cevap : Vardır: Medd-i mezîd ve Medd-i fer'î diye de isimlenirler. Bunlar: Medd-i muttasıl, Medd-i munfasıl, Medd-i lâzım, Medd-i ârız ve Medd-i lîn bölümleridir. Ayrıca bunlara Medd-i vâcib, Medd-i câiz, Medd-i lâzım ve Medd-i ârız isimleri de verilmiştir. Bu medler, bir sebebe (amile) muhtaç olduğundan dolayı kendilerine bu isimler verilmiştir.

بَابُ مَدِّ مُتَّصِل

5/ BÂBU MEDD-İ MUTTASIL

Soru : Medd-i muttasıl, ne demektir?

Cevap : Medd-i muttasıl, bitişik uzatma demektir. Yani, Harf-i med ile Sebeb-i med bir kelimede bulunmuş demektir.

Soru : Medd-i muttasıl, ne vakit olur?

Cevap : Harf-i medden biri bulunup harf-i medden sonra da sebeb-i medden hemze olup her ikisi bir kelimede bulundukları zaman (Tecvid hükmü) Medd-i muttasıl olur.

Soru : Misal (örnek) verebilir misin ?

Cevap : Veririm.

Misal : جَاءَ جِيءَ سُوءَ يَشَاءُ اَولَئِكَ مَلَئِكَةٌ

Soru : Medd-i muttasıl, ne kadar uzatılır?

Cevap : Medd-i Muttasıl, dört elif miktarı uzatılır. Dört elif miktarı demek, dört parmak kaldıracak kadar demektir.

Soru : Medd-i muttasılın hükmü nedir?

Cevap : Medd-i muttasılın (Tecvid hükmü) vaciptir, yani uzatmak gereklidir. Çünkü, bütün kırâat imamları (Kur'an okuma ilmiyle uğraşan âlimler) med ettiler (uzattılar), kasr etmediler (kısaltmadılar). Yani, bir eliften fazla çektiler, medd-i tabiî gibi bir elif çekmekle bırakmadılar demektir.

Kırâat-ı Âsım üzere (ki biz, onun kırâatı üzere okuyoruz; Âsım'ın kırâatını benimsemiş, kabul etmişiz) ve Âsım'dan rivayet eden Hafs'a göre dört elif miktarı uzatmaktır.

بَابُ مَدِّ مُنْفَصِل

5/ BÂBU MEDD-İ MUNFASIL

Soru : Medd-i Munfasıl, ne demektir?

Cevap : Ayrı med demektir. Yani, harf-i med ile sebeb-i med olan hemze, ayrı ayrı kelimelerde bulunuyor demektir.

Soru : Medd-i munfasıl, ne zaman olur?

Cevap : Harf-i medden biri bir kelimede, harf-i medden sonra gelen sebeb-i med olan hemze de ayrı bir kelimede bulunduğu zaman (Tecvid hükmü) Medd-i munfasıl olur (Yani, Tecvid lisânında buna Medd-i munfasıl denir.).

Soru : Medd-i munfasıla misal gösterebilir misiniz?

Cevap : Gösteririm:

يَااَيُّهَا تُوبُوا اِلَي اللهِ اِنِّي اَخَافُ اللهَ

Kelimelerinde olduğu gibi.

Bu misallerde görüyoruz ki, harf-i medd'ler (elif, vav, yâ) ayrı kelimede, (yani yâ…, tûbû…, innî…) ayrı kelimeler olup sebeb-i medd olan hemze (Yani, elif) ayrı kelimededir (Yani, eyyühâ, ilallâh ve ehâfü) kelimeleri de ayrı ayrı kelimelerdir.

Soru : Medd-i munfasıl, ne kadar uzatılır?

Cevap : Medd-i munfasılın meddi, kırâat-ı Âsım ve rivâyet-i Hafs'a göre dört elif miktarı uzatılır.

Soru : Medd-i munfasılın meddinin hükmü nedir?

Cevap : Medd-i munfasılın (Tecvid) hükmü câizdir. Yani, kırâat imamları arasında muhtelefün fihtir. Bazı imamlar uzatmış, (medd-i tabiî üzerini ilâve etmiş), bazıları da kasr etmişler (medd-i tabiî gibi bir elif miktarı uzatmışlar) demektir.

Soru : Harf-i medd, mukadder (gizli) olur mu?

Cevap : Olur. Bazen harf-i med yazılışta görünmez, okunuşta görünür. Buna mukadder (gizli, yazılışta olmayan) harf-i medd denir.

Misal : مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا ... عِنْدَهُ اِلَّابِاِذْنِهِ اَنَّ مَالَهُ اَخْلَدَهُ

Bu misallerde (min ılmihî) de yâ, (ındehû) ve (enne mâlehû) de vav harfleri gizlidir. Okunuşta var, yazılışta yoktur. Bunlara gizli (mukadder), harf-i medd denir.

Soru : Medd-i muttasıl hemzesi ile, medd-i munfasıl hemzesi arasında yazılış bakımından fark (ayrılık) var mıdır?

Cevap : Vardır. Medd-i muttasılın hemzesi ayn harfinin başı gibi *yuvarlak* yazılır ve harf-i med ile hemze bir kelimede bulunur.

Medd-i munfasılın hemzesi ise, çizgi gibi uzun yazılır ve ayrı ayrı kelimelerde bulunur. Geçen misallere bakınız.

Bazı yerlerde kaide harici (kural dışı) olarak medd-i muttasılın hemzesi *uzun elif* şeklinde gelmiştir:

Misal : ... اَلسُّوا ... اَنْ تَبُوا Kelimelerinde olduğu gibi.

Bazı yerlerde de kaide dışı olarak Medd-i munfasıl olan kelimelerde de hemzeler ayn başı gibi yuvarlak hemze şeklinde gelmiştir:

Misal : يَاوَ يْلَتَي ءَاَلِدُ هَؤُلَاءِ قَالُوا ءَ اِذَا kelimelerinde olduğu gibi.

Bu kelimeler kaide dışı olarak böyle gelmiştir. Umum kaide, medd-i muttusılların hemzeleri yuvarlak, medd-i munfasıl hemzeleri uzun elif şeklinde gelir. Kaide budur.

بَابُ مَدِّ لاَزِم

6/ BÂBU MEDD-İ LÂZIM

Soru : Medd-i lâzım, ne demektir?

Cevap : Mutlaka uzatılması gerekli olan medd demektir.

Soru : Medd-i lâzım, ne zaman olur?

Cevap : Harf-i medden biri bulunup *harf-i medd*en sonra *sebeb-i med*, sükûn-i lâzım (cezim veya şeddeli harf) bir kelimede bulunduğu zaman, medd-i lâzım olur. Misal:

وَلَا الضَّالِّينَ * اَلْحَاقَّةُ * تَأْمُرُونِّي

Soru : Sükûn-i lâzım, ne demektir?

Cevap : Sükûn-i lâzım, durulduğunda da geçildiğinde de sabit olan sükûndur. Yani, vakfen (durulunca) ve vaslen (geçilince) sabit olan, durumunu muhâfaza eden sükûn (cezim ve şeddeli harf) demektir.

Soru : Medd-i lâzım, kaç türlüdür?

Cevap : Medd-i lâzım, kelime ve harf olmak üzere ikiye ayrılıp cezim ve şeddeli olmak üzere de iki bölüme ayrıldığından dört çeşit medd-i lâzım vardır.

1. Kelime-i müsakkale (şeddeli kelime):

اَلْحَاقَّةُ * وَلَاالضَّالِّينَ

2. Kelime-i mühaffefe (cezimli kelime):

آلْآنَ

3. Harf-i müsakkale (şeddeli harf)

الم (لَامِي) * المص (لَامِي) * طسم (سِينِي)

Elif lâm mîmin (lâmı), Elif lâm mîm sâdın (lâmı) ve tâ sîn mîmin (sini) gibi.

4. Harf-i mühaffefe (cezimli harf) :

الم (مِيمِي) * المص (مِيمِي وَ صَادِي) * الر (لَامِي) * حم (مِيمِي)

Elif lâm mîmin (mîmi) ve Elif lâm mîm sâdın (mîmi ve sâdı) ve Elif lâm rânın (lâmı) ve Hâ mîmin (mîmi) gibi.

Soru : Kelime-i müsakkale ne demektir?

Cevap : Kelime-i müsakkale, ağır kelime demektir.

Soru : Kelime-i mühaffefe ne demektir?

Cevap : Hafif kelime demektir. Harf-i müsakkale ile Harf-i mühaffefe de böyledir.

Soru : Bunlara neden bu isimler verilmiştir ?

Cevap : *Şeddeliler*, cezimlilere nisbetle okunuşta daha ağır olduklarından onlara Müsakkal, *cezimliler* de şeddelilere nisbetle okumada daha hafif olduğundan onlara da Muhaffef ismi verilmiştir.

Soru : Medd-i lâzım ne kadar uzatılır?

Cevap : Medd-i lâzımı dört elif miktarı uzatmak vaciptir. Çünkü bütün kurrâ (kırâat imamları = Kur'ân okuma ilmiyle uğraşan alimler) bunda görüş birliğindedir. Aralarında ittifak etmişlerdir.

بَابُ مَدِّ عَارِضٍ

7/ BÂBU MEDD-İ ÂRIZ

Soru : Medd-i ârız ne demektir ?

Cevap : Durak meddi, yani, uzatma sebebi olan sükûn-i ârızın sonradan olması, kelimede durak sebebiyle sonradan çekmenin meydana gelmesi demektir.

Eğer duraktaki kelimede durulmazsa medd-i ârız olmaz. O zaman son harf kendi harekesine göre okunur. Bu kelimedeki Tecvîd hükmü ise medd-i tabiî olur.

Soru : Medd-i ârız ne zaman olur ?

Cevap : Bir kelimede harf-i medden biri bulunup ondan sonra gelen sebeb-i med, sükûn-i ârız olursa, *medd-i ârız* olur.

يَعْلَمُونْ (يَعْلَمُونَ) * يَوْمِ الدِّينْ (يَوْمِ الدِّينِ) * نَسْتَعِينْ (نَسْتَعِينُ)

Soru : Medd-i ârız ne kadar çekilir ?

Cevap : Medd-i ârız, en az bir veya iki elif, en çok dört elif miktarı uzatılır.

Soru : Medd-i ârızın tecvîd hükmü nedir ?

Cevap : Medd-i ârızın tecvîd hükmü câizdir.

Soru : Medd-i ârızda başka tecvid hükümleri var mıdır?

Cevap : Vardır: Medd-i ârız olan kelimenin son harf'i üstünlü ise üç vecih (üç uzatma şekli) câizdir: **Tûl** (uzun), **tevassut** (orta), **kasr** (kısa). *Tûl*, dört elif miktarı, *tevassut* iki elif miktarı, *kasr*, bir elif miktarı çekmek demektir.

Medd-i ârız olan kelimenin son harfi esireli ise, *dört vecih* câizdir: *Tûl, tevâssut, kasr* ve *revm.*

Üzerinde durulan kelimenin son harf'i ötüreli ise, *yedi vecih* câiz olur: *Tûl, tevassut, kasr, tûl* ile *işmâm*, bir de *revm*.

Soru : Revm ne demektir ?

Cevap : Harf'in harekesini gizli sesle göstermek demektir.

Soru : Revmin Arapça tarifini söyler misin?

Cevap : Söylerim.

اَلرَّوْمُ : طَلَبُ الْحَرَكَةِ بِصَوْتٍ خَفِيٍّ

Soru : İşmâm ne deme?

Cevap : Sükûnden (sesi kestikten) sonra dudakların yumulması demektir.

Soru : İşmâmın Arapça târifini söyler'misin ?

Cevap : Söylerim.

اَلْاِشْمَامُ : اِنْضِمَامُ الشَّفَتَيْنِ بَعْدَا السُّكُونِ

بَابُ مَدِّ لِين

8/ BÂBU MEDD-İ LÎN

Soru : Medd-i lîn ne demektir ?

Cevap : Kolaylık ve yumuşaklıkla çekilen (uzatılan) lisana ağır gelmeden kolayca çıkan yumuşak med demektir.

Soru : Harf-i lîn (lîn harfi) neye denir, ve kaç tanedir?

Cevap : Harf-i lîn, kendileri *sakin* ve makablileri *meftuh* olan vav ile ya harflerine denir ve ikidir.

Soru : Medd-i lîn ne zaman olur?

Cevap : Bir kelimede harf-i linden biri bulunup ondan sonra gelen sebeb-i med, sükûn-i lâzım veya sükûn-i ârız olursa, *medd-i lîn* olur.

Soru : Medd-i lîne misal getirebilir misin?

Cevap : Getiririm:

عَلَيْهْ (عَلَيْهِ) *وَالصَّيْفْ (وَالصَّيْفِ) * مِنْ خَوْفْ (مِنْ خَوْفٍ)

Soru : Medd-i lînin hükmü nedir?

Cevap : Medd-i linin (Tecvîd hükmü) câizdir. Zira kırâat imamları arasında muhtelefün fih'dir. (Bazıları az, bazıları fazla medd ettiler).

Soru : Medd-i lîn ne kadar uzatılır?

Cevap : Medd-i lin harflerinden sonra *sükûn-i lâzım* olursa iki vecih câiz olur. *Tûl* (dört elif uzatmak).

كهيمص * حم عسق

Kavl-i şeriflerinde bulunan ayın lâfızları gibi. Bu ayınlar daima medd-i lîn olurlar. Çünkü bunların sükûnları sükûn-i lâzımdır.

Medd-i lîn harflerinden sonra gelen *sükûn-i ârız* ise, o zaman medd-i ârızın (Tecvîd) hükümleri gibidir. Yani, *bir* veya *iki* veyahut *dört elif* miktarı uzatmak câiz olduğu gibi kelimelerde durulmaz geçilirse, son harf harekesine göre okunur. Medd-i lîn, **Medd-i lîn** olmaktan çıkar. Yukarıdaki aleyhi, va's-sayfi misallerinde bu görülmektedir.

Soru : Medd-i lînde her zaman revm ve işmâm câiz midir?

Cevap : Hayır, câiz değildir. Kelimenin sonundaki قُطْبُ جَدٍ = kutbu cedin harflerinden birisi ise câiz değildir.

Misal: بِالْغَيْبِ

Kelimesi ve benzerleri gibi.

بَابُ تَنْوِين وَ نُون سَاكِن

8/ BÂBU TENVÎN VE NÛN-İ SÂKİN

Soru : Tenvîn neye denir?

Cevap : Tenvîn, iki üstün, iki esre ve iki ötreye denir.

Misal: اَدَبًا (اَدَبَنْ) * اَدَبٍ (اَدَبِنْ) * اَدَبٌ (اَدَبُنْ) * بًا * بٍ * بٌ

Soru : Nûn-ı sâkin ne demektir ?
Cevap : Nûn-ı Sâkin, cezimli (tutarlı), üzerinde cezim işareti bulunan nûn demektir

Misal: اَنْ عَنْ مَنْ لَنْ مِنْ اِنْ

Kelimelerindeki nûnlar gibi.

بَابُ اِخْفَا

8/ BÂBU İHFÂ

Soru : İhfâ ne demektir ?
Cevap : İhfâ, nûn sesini genizde gizlemektir. (Gunneli okumak demektir.)

Soru : İhfânın Arapça târifini söyler misiniz?
Cevap : Söylerim.

اَلْاِخْفَاءُ : حَالَةٌ بَيْنَ الْاِظْهَارِ وَ الْاِدْغَامِ عَارِيَةٌ عَنِ التَّشْدِيدِ مَعَ بَقَاءِ الْغُنَّةِ

İhfâ, İdgâm ile İzhâr arasında bir hal (durum) olup şeddeden uzak (yani şeddeli okumaktan çekinmek ve uzak durmak suretiyle) gunneli (sesi genizden getirmek) okumak demektir.

İhfâ harfleri on beş harftir.

ت ث ج د ذ ز س ش ص ض ط ظ ف ق ك

Soru : İhfâ ne zaman olur?
Cevap : Tenvin veya nûn-i sakinden sonra ihfâ harflerinden biri bulunursa (tecvîd hükmü) ihfâ olur.

Misal: غَنِيٌّ كَرِيمٌ * وَفَتْحٌ قَرِيبٌ* عَنْ صَلَاتِهِمْ *مِنْ ذَكَرٍ

Soru : İhfâ harflerini ezberde tutabilmek (hiç unutmamak) için ne yapılabilir?
Cevap : Baş harfleri ihfâ harfi olan şu beyti ezberlemek lâzımdır:

صِفْ ، ذَا ، ثَنَا ، جُودَ ، شَخْصٍ ، قَدْ ، سَمَا ،كَرَمَا

ضَعْ ، ظَالِمًا ، زِدْ ، تُقًا ، دُمْ ، طَالِبًا ، فَتَرَي

Soru : İhfâ ne kadar uzatılır?
Cevap : İhfâ, iki harfden az, bir harfden fazla, yani, bir buçuk harf uzatılır. Gunneler de aynı ölçüdedir.

Soru : İhfây-i şefevî (dudak ihfâsı) nasıl olur?
Cevap : Mîm-i sâkine'den sonra B harfi gelirse, İhfây-i şefevî olur. Buna ihfây-i meâl-gunne de denir.

Dudak ihfâsı, Mim harfini dudakta biraz gizlemek (tutmak) ile olur. Yani dudakları basmadan mim harfinin sesi genize verilerek bir parça tutulmakla yapılır.

Misal: تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ . اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ

بَابُ اِظْهَار

9/ BÂBU İZHÂR

Soru : İzhâr ne demektir?
Cevap : İzhâr, iki harfin arasını açmak, ayırmak, iki harfin seslerini birbirine karıştırmadan açık okumak demektir.

Soru : İzhârın Arapça tarifini söyler misiniz?

Cevap : Söylerim.

اَلْاِظْهَارُ : هُوَ الْاِ نْفِصَالُ تَبَاعُدًا بَيْنَ الْحَرْفَيْنِ

Soru : İzhar ne zaman olur?

Cevap : Tenvîn veya nûn-i sâkinden sonra şu altı harfden biri bulunduğu zaman (Tecvîd hükmü) izhâr olur: Elif, Ha, Hı, Ayın, Gayın, He.

ا ح خ ع غ ه

Soru : İzhar harfi olan bu altı harfi unutmamak için ne lâzımdır?

Cevap : Şu mübârek isimleri ezberlemek lâzımdır.

اَللّٰهُ . حَيٌّ . خَالِقٌ . عَدْلٌ . غَنِيٌّ . هَادِيًا

Soru : İzhâra misal getirebilir misin?

Cevap : Getiririm.

غَفُورٌ حَلِيمٌ . مَنْ اٰمَنَ . مِنْ خَوْفٍ

Not: İzhâr yaparken sekte gibi okumaktan son derece dikkat edip çekinmelidir.

بَابُ اِقْلاَبٍ

9/ BÂBU İKLÂB

Soru : İklâb ne demektir?

Cevap : Tenvîn veya nûn-i sakinden sonra B harfi bulunduğunda tenvîn veya nûn-i sâkin tamamen Mim harfine dönmesine ve genizden gelen bir sesle ihfâ yapılmasına (gizlenmesine) İklâb denir.

Misal: سَمِيعٌ بَصِيرٌ . مِنْ بَعِدِ . لَيُنْبَذَنَّ

Semîum- basîyr. Mim-ba’di. Leyüm-bezenme gibi.

Soru : İklâbın bir de Arapça tarifini söyler misin?

Cevap : Söylerim:

اَلْاِقْلَابُ: هُوَ قَلْبُ النُّونِ السَّاكِنَةِ اَوِ التَّنْوِينِ مِيماً خَالِصًا وَاِخْفَاؤُهَا عِنْدَالْبَاءِ بِغُنَّةٍ

Soru : İklâb ne vakit olur?

Cevap : Tenvîn veya nûn-i sakinden sonra B harfi bulunduğu zaman (Tecvîd hükmü) iklâb olur. Yukarda görülen misaller gibi.

Soru : Gunnenin Arapça tarifini söyler isiniz?

Cevap : Söylerim:

اَلْغُنَّةُ . هِيَ صَوْتٌ يَخْرُجُ عَنِ الْخَيْشُومِ

Gunne, genizden çıkarılan (genizden gelen) ses demektir.

بَابُ اِدْغَامِ مَعَ الْغُنَّةِ

10/ BÂBU İDGAM-İ MEA’L- GUNNE

Soru : İdgâm-i meal - gunne harfleri kaçtır?

Cevap : İdgâm-i meal - gunne harflerı dörttür.

(يَمْنُو): ي م ن و harfleridir.

Soru : İdgâm-i meal – gunne ne zaman olur?

Cevap : Tenvîn veya nûn-i sâkin bu dört harfden birine uğrarsa (Tecvîd hükmü) idgâm-i meal – gunne olur.

Misal: خَيْرًا يَرَهُ . فَضْلًا مِنَ اللهِ . وَمَنْ يَعْمَلْ

Soru : İdgâm-i meal – gunne ne demektir?

Cevap : Gunneli idgâm demektir. Yani, sesi genizden getirerek tenvini veya nûn-i sâkini bu dört harfden birine idhal edip (birinci harfi ikinci harfin içine girdirmek) ikinci harfi şeddeli gibi okumaktır.

Soru : Nûn-i sâkin ile vâv yahut yâ bir kelimede bulunurlarsa ne olur?

Cevap : Böyle olduğu zaman (Tecvîd hükmü) izhar olur.

Misal : بُنْيَانٌ . قِنْوَانٌ . صِنْوَانٌ . اَلدُّنْيَا

Soru : İdgâmlar ne kadar uzatılır?

Cevap : Bütün idgâmlar, ihfânın hükmü gibi en fazla bir buçuk harf miktarı uzatılabilir.

بَابُ اِدْ غَامُ بِلَا غُنَّةِ

10/ BÂBU İDGÂM-I BİLÂ - GUNNE

Soru : İdğâm-ı bilâ - gunne ne demektir?

Cevap : Gunnesiz idgâm demektir. Yani, genizden ses getirmeden şeddeli gibi okumaktır.

Soru : İdgâm-i bilâ-gunne harfleri kaçtır?

Cevap : İdgâm-i bilâ-gunne harfleri ikidir. (Lâm ile râ) harfleridir.

Soru : İdgâm-i bilâ-gunne ne zaman olur?

Cevap : Tenvîn veya nûn-i sâkin, bu iki harfden birine uğrarsa idgâm-i bilâ-gunne olur.

Misal : غَفُورٌ رَحِيمٌ . هُدًى لِلْمُتَّقِينَ . مِنْ رَبِّهِمْ . (لَنْ) ل ر

(Mir – Rabbihim. Hüdel – lil-muttekiyn. Gafûrur-rahim) gibi.
İdgâm-i bilâ – gunnenin idgâmı, her zaman kâmil (tam) bir idğâm'dır.

بَابُ اِدْغَامِ مِثْلَيْنْ

10/ BÂBU İDGÂM-I MİSLEYN

Soru : İdgâm-ı misleyn ne demektir?

Cevap : Sakin olan bir harfi, kendi gibi aynı cinsten olan diğer bir harfe şeddetleyip okumak demektir. Yani, mahrecleri (çıkış yerleri) ve sıfatları aynı olan iki harfin birleştirilmesi ve şeddeli okunmasına (Tecvîd dilinde) idgâm-ı misleyn denir.

Soru : İdgâm-ı misleyn ne zaman olur?

Cevap : Sâkin olan bir harf, yine kendisi gibi bir harfe uğradığı zaman idgâm-ı misleyn olur.

Misal : فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ . اَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ . آوَوْا وَ نَصَرُوا

Soru : İdgâm-i misleyn, gunneli midir, gunnesiz midir?

Cevap : Nûn-i sâkin ile mim-i sâkin gunneli, diğerleri gunnesizdir.

Soru : Nûn-i sâkin, nûna uğradığı vakit ne olur?

Cevap : Hem idgâm-i misleyn, hem idgâm-i meal-gunne olur.

Misal : مِنْ نَارٍ . وَمَنْ نُعَمِّرْ هُ

Soru : Mim-i sâkin mime uğradığı vakit ne olur?

Cevap : İdgâm-i misleyn meal-gunne olur.

Misal : عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ . اَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ

Soru : İdğâm-i misleyn meal – gunne ne demektir?

Cevap : Genizden gelen sesle berâber sâkin olan bir harfi kendi gibi bir harfe katıp şiddet ile okumak demektir.

Mim-i sâkinnin iki hâli (iki durum) daha vardır: "Bâ"ya uğrarsa ihfâyı şefevî (dudak ihfâsı) olur.

اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ . تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ

Mim ile "Bâ"nın gayrısına uğrarsa, izhâr-i şefevî olur.

هُمْ فِيهِ . لَكُمْ دِينُكُمْ

İzhâr şefevî (dudak ihfasî) mim-i sâkini dudaktan izhâr etmek, açıktan açığa göstermek demektir. Mimin mahreci dudak olduğu için dudaklarını basarak okumakla mim-i sâkini âşikâr etmiş olur.

Soru : İdğâm-i misleynin Arapça tarifini söyler misin?

Cevap : Söylerim.

اِدْغَامِ مِثْلَيْنْ : مَااتَّحَدَا مَخْرَجًا وَصِفَةً

Manası: Mahrecleri ve sıfatları aynı olan harfler demektir.

بَابُ اِدْغَامِ مُتَجَانِسَيْنِ

11/ BÂBU İDGÂM-İ MÜTECÂNİSEYN

Soru : İdgâm-i mütecâniseyn ne demektir?

Cevap : İdgâm-i mütecâniseyn, mahreçleri bir, sıfatları (sesleri) ayrı olan iki harfin idgâmı demektir. Yani çıkış yerleri aynı, sesleri ayrı olan iki harfin şeddeli okunmasına idgâm-i mütecâniseyn denir.

Soru : İdgâm-i mütecâniseyn ne zaman olur?

Cevap : Mahreçleri bir, sıfatları (sedaları) ayrı olan iki harf yan yana geldiği zaman, sakin olan birinci ikinci harfde idgâm edilip şeddeli gibi okunduğu vakit (Tecvîd hükmü) idgâm-i mütecâniseyn olur.

Soru : İdgâm-i mütecâniseyn mahreçleri kaç tanedir?

Cevap : Üç mahreçdir. Biri **Tı, Te, Dal** mahrecidir.

لَئِنْ بَسَطْتَ . اَحَطْتُ . فَرَّطْتُ . وَقَالَتْ طَائِفَةٌ . اَثْقَلَتْ دَعَوُاللهَ . مَاعَبَدْتُمْ

İkincisi: **Zel, Se, Zı** mahrecidir.

Misal : **ذ ث ظ** : يَلْهَثْ ذَلِكَ . اِذْظَلَمُوٓا

Üçüncüsü: Bâ, mim, mahrecidir.

يَابُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا (ب م)

Târifi :

اِدْغَامُ مُتَجَانِسَيْنِ : مَااتَّحَدَا مَخْرَجًا وَاخْتَلَفَا صِفَةً

Üçüncü mahreçde Bânın mime uğraması şarttır. Mim bâya uğrarsa dudak ihfâsı olur.

Ferrattü, ehattü, lein-besatte kelimelerinin idgâmı nakıs idgâmdır. Bu kelimelerde sakin Tı harfi T harfine uğramıştır. Tı harfinin zatı gizlenmiş, ama sıfatı olan itbak bâkidir. Onun için buradaki idgâm, idgâm-i nakıstır.

Ve kâlettâifetün, eskaletde avullâh, mâ abedtüm, kad tebeyyene kelimelerinin idgâm'ı, idgâm-i tâmdır.

بَابُ اِدْ غَامِ مُتَقَارِبَيْنْ

11/ BÂBU İDĞÂM-İ MÜTEKÂRİBEYN

Soru : İdgâm-i mütekârıbeyn ne demektir?

Cevap : Mahreçleri (çıkış yerleri) veya sıfatları (sedâları) birbirine yakın olan iki harf'in idğâmı demekdir.

Soru : İdğâm-i mütekâribeyn ne zaman olur?

Cevap : Mahrecinde veya sıfatında birbirine yakınlık olan harflerden birincisi sâkin, ikincisi harekeli olarak yan yana geldiği zaman (tecvîd hükmü) idğâm-i mütekâribeyn olur.

Misal: قُلْ رَبِّ . اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ

Soru : İdgâm-i mütekâribeyn harflerının mahreci kaçtık?

Cevap : İki mahrectir.

Birincisi lâm ile ra mahrecidır.

Misal : قُلْ رَبِّ . بَل رَفَعَهُ اللّٰهُ

Bu misallerdeki idgâm, idgâm-i tâmdır. Lâm-i sâkine râda idgâm edilmiştir.

Not : râ harfi lâm harfine uğrarsa, bizim kıraâtimize göre idgâm yapılmaz.

Misal: يَغْفِرْلَنَا

Kelimesinde olduğu gibi.

İkincisi, kaf ile kef mahrecidir.

Misal: اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ

Arapça tarifi: اِدْغَامُ مُتَقَارِبَيْنِ . مَاتَقَارَبَا مَخْرَجًا اَوْصِفَةً

Not : Buradaki kaf ile kef misalindeki idğâm, idğâm-ı nâkıstır Çünkü burada kaf, kef okunursa, ki, câizdir; o zaman idgâm-ı tâm olur. Kefi Kefde idgâm edip okumak da câizdir.

بَابُ اِدْغَامُ شَمْسِيَّهْ

12/ BÂBU İDĞAM-I ŞEMSİYYE

Soru : İdgâm-i şemsiyye harfleri kaçtır?

Cevap : İdgâm-i şemsiyye harfleri on dört harftir.

ت ث د ذ ر ز س , ش ص ض ط ظ ل ن

Soru : İdgâm-i şemsiyye ne zaman olur?

Cevap : Lâm-i tarif adı verilen lâm ile elif bu on dört harfden birine uğradığı vakit (Tecvîd hükmü) idğâm-i şemsiyye olur.

Misal : اَلتُّرَابُ . وَالثَّوَابُ. وَالتِّينِ . وَالشَّمْسِ . يَوْمُ الدِّينِ

Soru : İdgâm-i şemsiyye ne demektir?

Cevap : Elîf lâmın, lâmının okunmayışı ve lâmdan sonra gelen harfin şeddeli okunmasına idgâm-i şemsiyye denir.

Soru : Buna niçin şemsiyye ismi verilmiştir.?

Cevap : Nasıl ki güneş varken yıldızlar görünmezse, burada da idgâm yapılınca (lâmın) hiç görünmemesi yüzünden bu harflere şemsî (güneşe benzer) harfler adı verilmiştir.

Bu on dört harfi akılda tutmak için şu beyti ezberlemek lâzımdır. Çünkü bu beytin ilk harfleri idgâm-ı şemsiyye harfleridir.

تُبْ ثُمَّ دَعْ ذَنْبًا رَمَي زِدْ سُمْعَةً
شِمْ صَدْرَ ضَيْفٍ طَابَ ظَنَّ لَهُ نِعَمْ

Lâm-i tarif, nûna uğradıkca idgâm-i şemsiyye me'al- gunne olur

Misal : وَالنَّارِ . وَالنَّاسِ kelimelerinde olduğu gibi.

Nûndan başka harflere uğrarsa, idgâm-ı şemsiyye bilâ- gunne olur.

Misal: وَالتِّينِ . وَالشَّمْسِ kelimelerinde olduğu gibi.

بَابُ اِظْهَارِ قَمَرِيَّهْ

12/ BÂBU İZHÂR-I KAMERİYYE

Soru : İzhâr-ı kameriyye harfleri kaç harftir?
Cevap : İzhâr-ı kameriyye on dört harftir ki,

ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ه ي harfleridir.

Bu kelimeleri ezberleyiniz.

اَبْغِ حَجَّكَ وَخَفْ عَقِيمَهُ

Soru : İzhâr-i kameriyye ne zaman olur?
Cevap : Lâm-i tarif adı verilen lâm ile elif , yukarıda geçen 14 harfden birine uğradığı vakit izhâr-i kâmeriyye olur.

Misal: وَالْعَصْرِ . وَالْفَجْرِ . وَالْقَمَرِ

Kelimelerinde olduğu gibi.

Soru : İzhâr-i kâmeriyye niçin denmiştir?

Cevap : Lâm-i tarifin bulunduğu bir kelimede bu on dört harfden biri bulunsa, lâm-i tarifin lâmı okunur. Nasıl ay varken yıldızların görünmezsi gibi, (lâmın) okunmak suretiyle görünmesi yüzünden bu harflere, Kamerî (aya benzeyen) harfler adı verilmiştir.

بَابُ قَلْقَلَه

12/ BÂBU KALKALE

Soru : Kalkale harfleri kaç harftir?

Cevap : Beş harftir ki, قُطْبُ جَدٍ harfleridir.

Soru : Kalkale ne zaman olur?

Cevap : Bu beş harften biri, kelimenin ortasında veya sonunda sâkin olarak bulunduğu vakit (Tecvîd hükmü) kalkale olur.

Soru : Kalkale ne demektir?

Cevap : Sesin çıkış yeri (mahrec)inden kuvvetlice duyulacak şekilde vurgulu olarak titretmeğe (Tecvîd'de) alkale denir.

Misal : يَدْخُلُونَ . اَحَدْ . فَجْرْ . شِقَاقْ . اَنَابْ . جَدِيدْ

Soru : Kalkale yaparken nelere dikkat edilir?

Cevap : Kalkale yapılırken, kalkale harfinin önündeki harfin harekesi göz önüne alınır. Yani, hareke (üstün. esre, ötre) olabileceğine göre, kalkale önceki harfin sesine uygun bir şekilde yapılır.

Dikkat: Bir de kalkale yaparken, harfe hareke vermekten, hemzeden, şeddeden, sekteden ve fazla ses çıkarmaktan (ifrattan) sakınmak lâzımdır.

بَابُ حُكْمُ الرَّاءِ

13/ BÂBU HÜKMÜ'R-RÂ

Soru : - Hükmü'r-râ ne demektir?
Cevap : - Râ harfinin durumu, okunuş şekilleri demek tir.

Soru : Râ harfi kaç yerde kalın okunur?
Cevap : Râ harfi beş yerde kalın okunur:

1- Râ harfinin harekesi üstün veya ötre olduğu zaman kalın okunur.

Misal : اَلرَّحْمَنُ . اَلرَّحِيمُ . وَالرُّوحُ . نَصْرُاللّهِ . رَحْمَةٌ

2- Râ sâkin olup makabli meftuh veya mazmum olsa kalın okunur.

Misal : وَانْحَرْ . مَنْ شَكَرْ . بِالنُّذُرْ

3- Râ sakin olup râdan önceki harf de sakin ise, bu sâkin harf'den önceki harf meftuh veya mazmum olduğu zaman yine râ kalın okunur.

Misal: بِالصَّبْرْ . مِنْ كُلِّ اَ مْرْ . فِي الصُّدُورْ

4- Râ sakin olup râdan sonra istilâ harfi adı verilen

خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ

harflerinden biri bulunursa, o zaman râ yine kalın okunur.

Misal: مِرْصَادًا . وَقِرْطَاسٍ . وَفِرْقَةٍ

5- Râ sakin olup rânın mâkablinin esresi ârız olsa o zaman râ harfi yine kalın okunur.

Misal: اِرْجِعِي . لِمَنِ ارْتَضَي

Soru: Râ harfi kaç yerde ince olur?
Cevap : Râ harfi dört yerde ince okunur.

Birincisi: Râ harfinin harekesi esre olduğu zaman ince okunur.

Misal : بِالْبِرِّ . تَجْرِي . صَابِرِين

İkincisi: Râ sâkin olup mâkabli meksür olduğu zaman ince okunur.

Misal : وَاصْبِرْ . وَاصْطَبِرْ . وَاسْتَغْفِرْهُ

Üçüncüsü: Râ sâkin olup mâkabli de sakin ise, önceki harf de esreli olduğundan râ yine ince okunur.

Misal: قَدِيرْ . بَصِيرْ . حِجْرِ . بِكْرْ

Dördüncüsü: Râ sakin olup mâkablinde de lîn harfinden y bulunursa, râ yine ince okunur.

Misal: خَيْرْ . سَيْرْ

Soru : Rânın ne zaman ince kalın okunması câiz olur?
Cevap : Râ sâkin olup istila harfinin de esresi varsa hem ince hem kalın okumak caiz olur.

Misal: كُلُّ فِرْقٍ kelimesinde olduğu gibi.

بَابُ لَفْظَةُ اللّٰهِ

14/ BÂBU Lefzatullah

Soru :: Allah (C.C.) lâfzının lâmları ne zaman kalın okunur?
Cevap : Üst tarafı üstün veya ötre olduğu zaman kalın okunur.

Misal: اَللّٰهُ . هُوَاللّٰهُ . نَصْرُاللّٰهِ . مِنَ اللّٰهِ . رَسُولُ اللّٰهِ

Soru :: Ne zaman ince okunur?
Cevap : harf esreli olduğu zaman ince okunur.

Misal: بِاللّٰهِ . لِلّٰهِ . عَنِ اللّٰهِ . فِي دِينِ اللّٰهِ . فِي رَسُولِ اللّٰهِ

بَابُ لضَّمِيرْ

14/ BÂBU'Z - ZAMÎR

Soru :: Zamir neye denir?
Cevap : Kelimenin aslından olmayan (yuvarlak gözlü hâlara) zamir denir.

Soru :: Bu zamirler hangi hallerde med olur?
Cevap : Zamirin makabli hareketli olduğu olduğu zaman medd olur.(uzatılır).

Misal: اِنَّهُ . بِهِ . وَلَهُ . رَبُّهُ . مِنْ اَمْرِهِ

Soru :: Zamirler hangi hallerde med olunmaz?
Cevap : Zamirlerin mâkabli sakin olduğu zaman med edilmez (çekilmez).

Misal: عَلَيْهِ . اِلَيْهِ . فِيهِ . مِنْهُ . عَنْهُ

Zamirden sonra gelen kelime sakin ise, zamir med edilmez.

Misal: كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ

Soru :: Zamirlerde değişik durum var mıdır?

Cevap : Vardır.

وَمَانَفْقَهُ . لَمْ يَنْتَهِ . فَوَاكِهُ

Kelimelerindeki yuvarlak hâler zamir gibi yazılmıştır, fakat zamir değildir. Onun için de medd edilmezler (uzatılmazlar).

Bir de Furkân suresinde bulunan: فِيهِ مُهَانً

De ki Fihi medd edilir (uzatılır). Bu kaide (kural) dışında kalmaktadır. Fihi zamirdir. Ama uzatılır. Bu zamirin uzatılışında iki sebep vardır: Birincisi, mana bakımındandır ki azab-ı mazâaf üzerine tenbih ve ikazdır ki erbâbına mâlumdur.

İkincisi, Hânın esresinden, mimin ötresine geçmek lisâna ağır geldiğindendir. Hâyı uzatarak okumak bu külfeti kaldırıp kolaylık sağlar.

Bir de يَرْضَهُ لَكُمْ

De ki zamir olan hânın evveli harekeli olduğu halde çekilmez.

Görünüştde hânın evveli her ne kadar harekeli gibi ise de aslında harekeli değil sakindir. Çünkü يَرْضَهُ nın aslı يَرْضَاهُ dır.

Cümlede in-i şartıye vardır. Bundan dolayı elif lâfzan düşmüş olduğundan, hükmen hânın mâkabli sâkin demektir. Zamirlerin mâkabilleri sâkin olunca, umum kaideye göre

zamirler çekilmez – uzatılmaz. Misallerini kendi bölümlerinde gördük. Bazı yerlerde bir kaç kelime kural dışı gelmiş gibi görünürse de incelikleri, sebepleri vardır, arzettiğimiz gibi.

بَابُ السَّكْتَةَ

15/ BÂBU'S - SEKTE

Soru :: Sekte ne demektir ?
Cevap : Sekte, sesi kesip nefes almadan bir miktar durmak demektir.

Soru :: Kur'ân-ı Kerîm'de sekte kaç yerdedir?
Cevap : Bizim kırâatımız (Asım kırâatına) göre **dört** yerdedir.

1- Kehf sûresinde: عِوَجًا . (سكته) . قَيِّمًا

2- Yâsin sûresinde: مِنْ مَرْقَدِنَا(سكته) هَذَا

3- Kıyâme sûresinde: وَقِيلَ مَنْ (سكته) رَاقٍ

4- Mutaffifîn sûresinde: كَلَّا بَلْ(سكته) رَانَ

Soru :: Kûran-ı Kerîm'de başka hangi kelimelerde sekte yapılır?
Cevap : Yedi yerde daha sekte yapmak câizdir.

لَمْ يَتَسَنَّهْ . وَاقْتَدِهْ . وَكِتَابِيَهْ
وَحِسَابِيَهْ . وَمَالِيَهْ . وَسُلْطَانِيَهْ . مَاهِيَهْ

Bu kelimelerde durulmayıp geçildiği taktirde sekte yapılır. Çünkü bunların sükûnleri (cezimleri) sükûn-i lâzımdır (kelimelerin cezimleri asıldır, ayrılmaz). Bunu belirtmek için

bu kelimelerde durulmadığı zaman (vasıl halinde) sükûn-i lâzımı belirtmek için sekte yapmak câizdir.

Not: ıvecâ ve min merkadinâ kelimelerinde durak olduğundan, bu kelimelerde durulsa, sekte yapılmaz. Durulursa, nefes alıp elif üzerine med ederek durulur. Böyle olursa, sekte yapılmaz. Yukarıda görüldüğü gibi durulmaz geçilirse, sekte yaparak geçilir.

****

****